

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย : อารยธรรมเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

อารยธรรมเมโสโปเตเมีย (The Mesopotamian Civilization)

1. ที่ตั้งและลักษณะเด่น

- “เมโสโปเตเมีย” เป็นคำภาษากรีก แปลว่า ดินแดนที่ชาวกรีกเรียกว่าเมโสโปเตเมียนี้ตั้งอยู่ในลุ่มแม่น้ำ เป็นส่วนหนึ่งของดินแดน ซึ่งเป็นดินแดนรูปครึ่งวงกลมผืนใหญ่ที่ทอดโค้งขึ้นไปจากฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และอ่าวเปอร์เซีย
- ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของประเทศ
- ความอุดมสมบูรณ์ของลุ่มแม่น้ำเป็นเครื่องดึงดูดให้ผู้คนเข้ามาทำมาหากิน แต่ข้อเสียของดินแดนนี้ คือ
- เรื่องราวของดินแดนนี้ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอารยธรรมของคนกลุ่มต่างๆ มิได้เป็นเรื่องราวของอารยธรรมที่สืบทอดกันมาเป็นเวลายาวนาน คนกลุ่มต่างๆเหล่านี้ ที่สำคัญ ได้แก่

1. สุเมเรียน

- เป็นคนกลุ่มแรกที่สร้างสรรค์อารยธรรมเมโสโปเตเมียขึ้น
- ชาวสุเมเรียนได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณดินดอนสามเหลี่ยม (Delta) ปากแม่น้ำไทกริส - ยูเฟรติส เรียกกันในเวลาต่อมาว่า
- สุเมเรียนรู้จักประดิษฐ์ตัวอักษร เรียกว่า หรือ
- วัตถุประสงคสำคัญในการประดิษฐ์ตัวอักษร คือ
- ประวัติศาสตร์เริ่มต้นที่ซูเมอร์ เนื่องจาก

2. อักคาเดียน

- ชาวอักคาเดียนนำโดยพระเจ้าซาร์กอนที่ 1 ได้ยกทัพเข้ามารุกรานและยึดครองนครรัฐทั้งหลายของชาวสุเมเรียน และขยายดินแดนไปจนถึงฝั่งตะวันออกของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

3. อมอไรต์

- คนกลุ่มนี้ได้สถาปนาจักรวรรดิ ขึ้นเมื่อประมาณ 1,800 ปี ก่อนคริสต์ศักราช มี เป็นเมืองหลวง
- ผลงานที่สำคัญในสมัยนี้ คือ ประมวลกฎหมายของพระเจ้าฮัมมูราบี ยึดหลักการสำคัญ คือ

4. อัสซีเรียน

- จักรวรรดิอัสซีเรียนเป็นจักรวรรดิที่เข้มแข็งและมีอำนาจอยู่เป็นเวลานาน เพราะ
- มีศูนย์กลางการปกครองที่

5. คาลเดียน

- ชาวคาลเดียนได้สถาปนานครบาบิโลนขึ้นเป็นเมืองหลวงอีกครั้งหนึ่ง จักรวรรดิของชาวคาลเดียนจึงมีชื่อว่า
- ในสมัยพระเจ้าเนบูคัดเนสซาร์ ได้ยกทัพไปตีเมืองเยรูซาเลม แล้วกวาดต้อนชาวยิวมาไว้ที่กรุงบาบิโลน
- ในปี 539 ก่อนคริสต์กาล ยกทัพมารุกรานและยึดนครบาบิโลน ทำให้ดินแดนเมโสโปเตเมียถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิเปอร์เซีย และประวัติศาสตร์ของดินแดนเมโสโปเตเมียในยุคโบราณได้สิ้นสุดลงไปด้วย

2. ปัญญาความคิด

➤ ความรู้และเทคโนโลยี

- ในด้านคณิตศาสตร์ ชาวสุเมเรียนเป็นชนกลุ่มแรกที่สร้างสรรค์ความเจริญทางคณิตศาสตร์ ได้แก่
- ชาวสุเมเรียนได้คิดระบบชั่ง ตวง วัด
- ในด้านแหล่งความรู้ ในจักรวรรดิอัสซีเรียยุคที่ศิลปะวิทยาการเจริญถึงจุดสูงสุด คือ มีการรวบรวมงานเขียนของนักปราชญ์ราชบัณฑิตไว้ในห้องสมุดหลวงที่เมืองนิเนเวห์ (Nineveh) นับเป็นห้องสมุดที่ใหญ่ที่สุดในขณะนั้น
- ในด้านปฏิทินและดาราศาสตร์ ชาวคาลเดียนสามารถคำนวณช่วงเวลา 1 ปี ได้อย่างถูกต้องโดยอาศัยความรู้ทางดาราศาสตร์ มีการแบ่งสัปดาห์ออกเป็น 7 วัน และพยากรณ์การเกิดสุริยุปราคาอีกด้วย
- ในรัชสมัยพระเจ้าเนบูคัดเนสซาร์แห่งจักรวรรดิบาบิโลเนียใหม่ ชาวคาลเดียนยังได้สร้างอุทยานขนาดใหญ่เหนือพระราชวัง เรียกว่า

➤ ความคิดทางศาสนา

- ความคิดทางศาสนามีผลสำคัญสูงสุดต่อการดำรงชีวิตของชาวเมโสโปเตเมีย และต่อการสร้างสรรค์อารยธรรมแทบทุกด้านของชาวเมโสโปเตเมีย
- เทพเจ้าที่มีผู้เคารพบูชากันทั่วไป คือ ชามาซ (Shamash) เอนลิล (Enlil) อิซต้า (Ishtar)

3. การสร้างสรรค์ศิลปะ

➤ ทศศิลป์

- วัดของเมโสโปเตเมีย มีรูปร่างคล้ายพีระมิดเป็นชั้นๆ เรียกว่า
- ประติมากรรมที่ถือว่าเป็นจุดเด่นของอารยธรรมเมโสโปเตเมีย และเป็นของชาวอัสซีเรียน คือ เรื่องราวมักจะเกี่ยวข้องกับ เช่น Guardian of the Gate , Dying Lioness

➤ วรรณกรรม

- วรรณกรรมที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง คือ อันเป็นหนึ่งในมหากาพย์ที่เก่าแก่ที่สุดในโลก
เขียนลงบนแผ่นดินเผาขนาดใหญ่จำนวน 12 แผ่น รวมทั้งสิ้น 3,000 บรรทัด
- เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับ

กลุ่มชนต่างๆในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- ลีเตียน
- ฮิบรู
- ฟินีเซียน
- ฮิตไตท์

